

UN ARTIST AL ADEVĂRULUI PRIN SIMPLITATE - PANAIT VLAHOS

Mariana CUZIC*
Ana-Maria BIȚĂ**

*muzeograf IA,
**conservator II,
Centrul Muzeal Ecoturistic *Delta Dunării*, ICEM Tulcea

Abstract: *This article is about Panait Vlahos, local artist and art teacher. He lived between 1955-2020, in his hometown of Tulcea. The artist studied at the Faculty of Drawing at the George Enescu National University of Arts in Iași (1977) and was a member of the Visual Artists Union of Romania.*

Keywords: *Panait Vlahos, artist, fine arts, professor.*

Cuvinte-cheie: *Panait Vlahos, artist, arte plastice, profesor.*

Motto: Simplitatea este în sine o complexitate – și trebuie să te hrănești cu esența, ca să poți să îi înțelegi valoarea. (Constantin Brâncuși)

PANAIT VLAHOS

(5 septembrie 1955 - 3 februarie 2020, Tulcea, România)

Fig. 1-3. Panait Vlahos, artist plastic și profesor de desen.

S-a născut în Tulcea, ca fiu al lui Ianache (cetățean grec) și al Mariei Vlahos.

Urmează școala generală în orașul natal, iar după absolvirea studiilor liceale în 1974 la Liceul Teoretic „Spiru C. Haret” din Tulcea,

tânărul Vlahos se înscrie la Institutul Pedagogic, Facultatea de Desen (Institutul de Arte Plastice) din cadrul Universității „Al. I. Cuza” din Iași, cu durata de 3 ani. Absolvă în 1977, cu specialitatea profesor de desen.

Fig. 4. Elev de instrument muzical.

Fig. 5. Elev de instrument muzical - cinel, în cadrul fanfarei școlare de la Liceul Teoretic „Spiru C. Haret”, Tulcea.

Fig. 6. Carnet de student Panait Vlahos.

În timpul facultății, participă alături de colegi la expoziții de grup, organizate de studenți în anul 1975 și 1976.

În cadrul Facultății de Arte Plastice, la Universitatea „George Enescu” din Iași, a studiat cu profesori de marcă, precum Adrian Podoleanu, Constantin Radinschi, Dimitrie Gavrilleanu și Ion Neagoe.

Fig. 7. Facultatea de Arte Plastice, Iași.

Fig. 8. Pliant expoziție de grup.

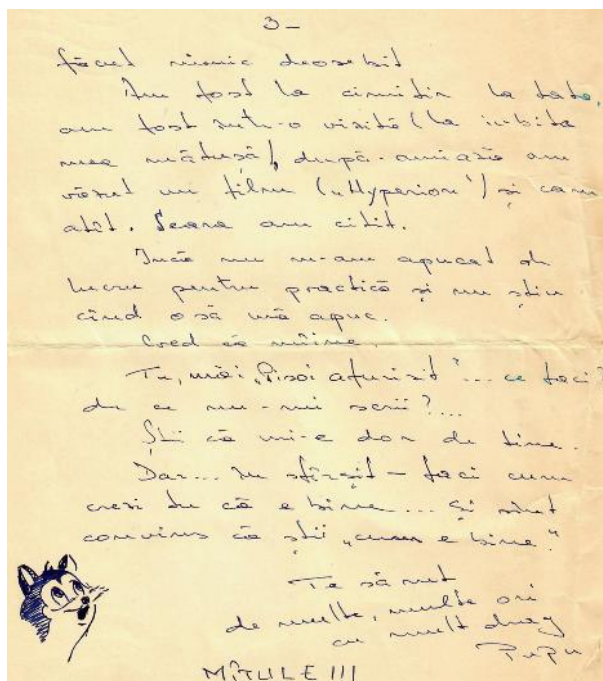

Fig. 9. O scrisoare...

În timpul studenției o cunoaște pe viitoarea soție, Maria Ștefan, studentă la Facultatea de Agronomie din cadrul Universității de Științele Vieții „Ion Ionescu de la Brad” din Iași și se căsătorește pe 10 iulie 1976. Împreună au un copil, pe Ana-Maria, născută la 15 decembrie 1979, în Covasna.

Fig. 10. Maria Ștefan, 1975.

Fig. 11. Cununia civilă, 1976.

Fig. 12. Ana-Maria (fiica la vârsta de 2 ani).

Fig. 13 Tatăl Panait și fiica Ana-Maria.

Fig. 14. Ana-Maria (16 ani) și Maria (46ani).

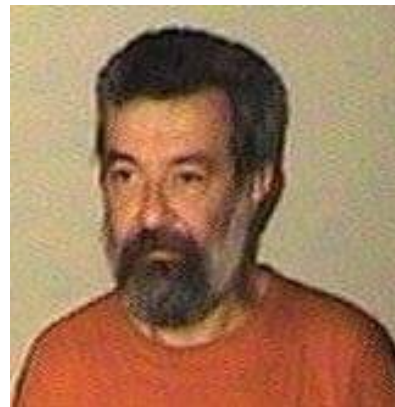

Fig. 15-17. Panait Vlahos, profesor de desen.

Om demn și onest, ca artist plastic s-a dedicat muncii creative prin cultivarea propriilor viziuni artistice, reușind să devină un pictor desăvârșit al zonei dobrogene, iar la catedră, ca profesor de desen, s-a implicat în procesul instructiv-educativ, reușind să transmită elevilor săi o atitudine pozitivă față de mediul înconjurător, folosit ca sursă de inspirație, dar și să-i familiarizeze cu limbajul artelor plastice.

De asemenea, și-a susținut și încurajat toți elevii în cultivarea propriilor viziuni artistice.

Profesorul Vlahos a predat desen la Școala Generală din Niculițel în perioada 1977-1979, apoi la Școala Generală nr. 2 din Tulcea (1979-1980) și Școala Generală nr. 11 din Tulcea (1980-1982).

S-a dedicat educației nonformale, fiind coordonatorul Cercului de Design de la Casa Pionierilor și șoimilor patriei (1982-1989) și al Cercului de Artă plastică (Cercul de Pictură-Desen) de la Palatul Copiilor din Tulcea (1989-2008).

În cadrul activităților extrașcolare din cadrul Cercurilor coordonate de profesorul Vlahos Panait, elevii participanți au putut aprofunda cunoștințele artistice, le-a fost încurajată creativitatea ceea ce a făcut ca fiecare elev să-și formeze propriul stil de exprimare artistică în desen sau grafică.

Totodată, elevii au avut posibilitatea să valorifice munca lor și a profesorului îndrumător prin participarea la expoziții și concursuri județene, regionale, naționale și internaționale.

De-a lungul timpului, foarte mulți copii și tineri au urmat cursurile cercului de desen de la Palatul Copiilor din orașul Tulcea, fiind inițiați

În arta desenului și de profesorul Vlahos Panait. Acesta folosind o comunicare adevărată, prin încurajarea în exprimarea gândurilor și trăirilor în pictură, rezultatele frumoase nu au întârziat prea mult; artistul plastic, profesorul și mentorul **Vlahos Panait** le-a împlinit un vis ce va dăinui peste timp.

În anul 1977, Panait Vlahos este invitat, pentru prima dată ca proaspăt absolvent al Facultății de Arte, să participe cu lucrări de pictură și grafică la o expoziție județeană tematică de grup, organizată de UAP Tulcea.

Ca urmare a acestei colaborări, în 1980, se înscrie ca membru în Uniunea Artiștilor Plastici din România – Filiala Tulcea, specialitatea Pictură și astfel participă la numeroase expoziții naționale și internaționale: 1980, *Salonul de Primăvară* al cadrelor didactice la Tulcea; 1981-1989, Expoziții județene de grup la Tulcea; 1981, Expoziție interjudețeană de grup la Constanța; 1981, 1985, Expoziție interjudețeană organizată prin UAP, Filiala Tulcea la Galați; 1982, *Peisajul mov de inspirație și Grup trei*, 1983, *Natura statică* - expoziție județeană a profesorilor de desen din Tulcea; 1985, Expoziție de pictură, organizată prin UAP, Filiala Tulcea în Ismail (Ucraina); 1985, 1989, *Salonul de toamnă* al cadrelor didactice la Tulcea; 1986, Expoziție de pictură și grafică la Tulcea și expoziție ca membru UAP, Filiala Tulcea la Căminul Artei din București; 1987, 1988, 1989, Expoziția *Grup 5* la Tulcea; 1989, 1999, Tulcea, *Salonul de Primăvară, expoziție de grup la Casa Cărții*; 1995, Locul I la Expoziția *Urmuz*, organizată la Casa Cărții din Tulcea; 1986 - 1987, participări la expoziții internaționale de grup organizate în Bulgaria și Venezuela; 1986, Expoziție internațională - *Concurs de creație*, în Danemarca (Aalborg); 1997, Participări la expoziții internaționale de grup organizate în Serbia (Kraljevo).

Fig. 18. Certificat de absolvire.

Fig. 19. Diplomă de participare.

Pentru profesorul Panait Vlahos, anul 1984 a adus și **prima** expoziție personală de artă decorativă, unde expune pe simeze 14 lucrări de pictură la Galerile de Artă de la Casa Cărții din Tulcea. Expoziția a fost jurizată de artistul plastic Ștefan Câlția și Eugeniu Barău, membri fondatori ai UAP, Tulcea.

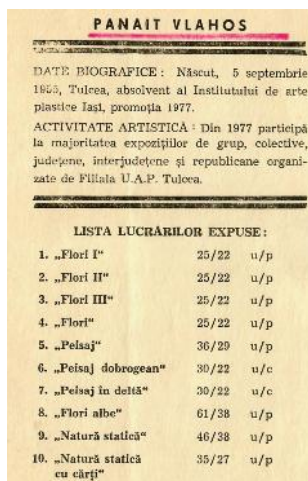
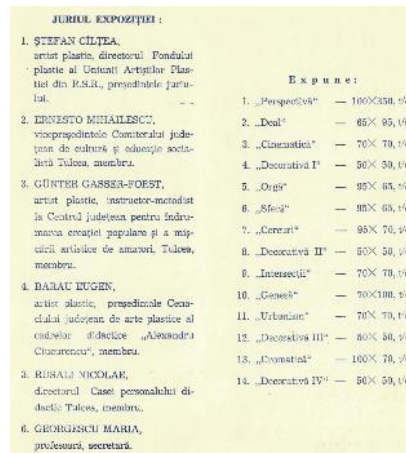

Fig. 20-25. Pliante de expoziții.

Începând cu anul 1983 este prezent la tabere de studiu și creație din țară și străinătate (1983-1985, 1987, la Calica - Iazurile și Partizani, jud. Tulcea, România; 1997, la Kraljevo, Serbia; 1997, la Crivaia, Reșița în jud. Caraș-Severin, România; 1998-2000, Expoziții județene de grup).

Lucrări ale artistului se găsesc în colecții de pictură și grafică la Muzeul de Artă din Tulcea, Palatul Copiilor și Elevilor Tulcea, colecții particulare din țară (Tulcea, Galați, Sf. Gheorghe, București, Iași, Reșița) și din străinătate (Grecia, Franța, Germania, Bulgaria, Venezuela, Anglia, Italia și Serbia).

În anul 2014, artistul Panait Vlahos împreună cu fiica sa, Ana-Maria (absolventă a Liceului de Arte *George Georgescu* din Tulcea, angajată la Muzeul de Artă în perioada 1999 - 2009 și în prezent conservator la CMEDD), realizează lucrarea *Mânăstirea Celic-Dere*, pictură ce se regăsește pe prima pagină în cartea de memorialistică *Ghiocel, floarea din gradina Mânăstirii Celic-Dere*, autor Mariana Gavrea.

Fig. 26-27. Articole de presă.

Fig. 28-29. Coperta și afișul cărții *Ghiocel, floarea din grădina Mânăstirii Celic-Dere.*

Tot în anul 2014, la sediul Casa Avramide – Casa Colecțiilor (Complexul Muzeal de Patrimoniu Cultural Nord-Dobrogean) din cadrul Institutului de Cercetări Eco-Muzeale „Gavrilă Simion” Tulcea, a fost organizată o amplă expoziție de pictură și grafică, a artistului, intitulată „Amintiri”.

Aceasta a fost ultima sa expoziție personală, organizată de Ana-Maria, fiica artistului, în colaborare cu Caraman Nicolae (prieten și susținător al artei, în special al artistului Panait Vlahos, în a cărei colecție personală se găsesc o parte din lucrările expuse) și specialiști din muzeu. Expoziția a fost dedicată artistului pentru toată activitatea desfășurată în slujba artei.

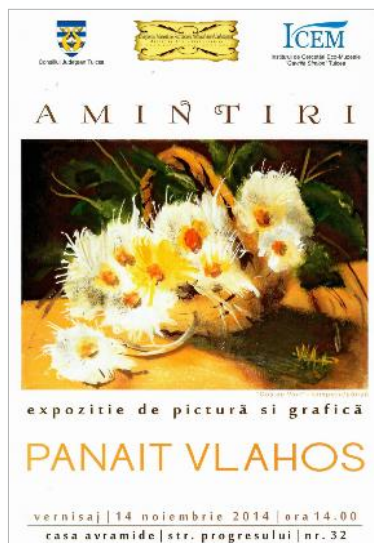

Fig. 30. Pliantul expoziției *Amintiri.*

Fig. 31. Aspect din Expoziția de pictură și grafică *Amintiri.*

Fig. 32-33. Vernisajul Expoziției de pictură și grafică *Amintiri* și personalități tulcene: Ibrahim Keita, Vlahos Panait, Ion Dore și Adrian Pal.

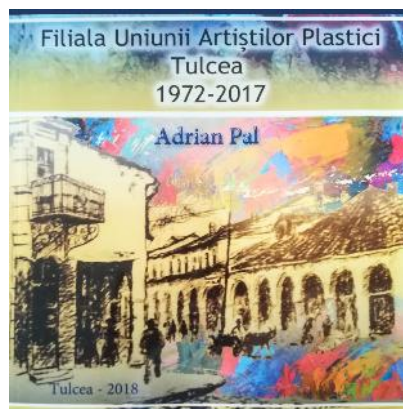
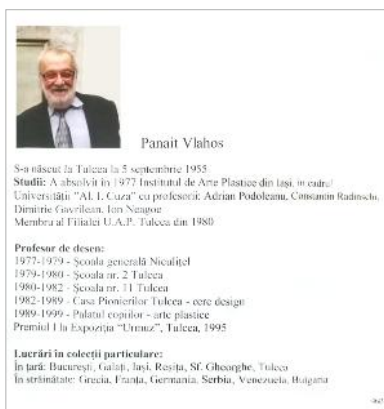

Fig. 34-35. Panait Vlahos, pagină de carte și coperta.

După pensionare pe caz de boală, artistul a continuat să picteze, dar toate tablourile realizate au fost dedicate persoanelor dragi din viața sa: soției, fiicei, nepoatei și prietenilor.

O ultimă lucrare cu tematică laică realizată de artistul Panait Vlahos este o icoană, intitulată *Schimbară la față*. Lucrarea face legătura dintre uman și divin, în recunoașterea darului pe care omul la naștere îl primește în viața pământească. Icoana se află în colecția personală a familiei Cuzic.

În 2018, anul Centenarului, Filiala UAP Tulcea împlinea 45 de ani în activitate, fiind sărbătorită prin tipărirea unui album, cu titlul *Filiala Uniunii Artiștilor Plastici Tulcea, 1972-2017*, autor Adrian Pal. Lucrarea prezintă, în ordine alfabetică, 38 de artiști plasticieni dobrogeni, membri în UAP Tulcea. În paginile cărții îl regăsim și pe artistul Panait Vlahos.

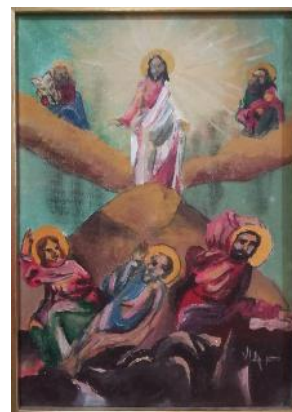

Fig. 36. Icoana.

Fig. 37. Panait Vlahos și Nicolla (nepoata).

După mărturiile fiicei, Vlahos Panait a fost un părinte familist, tătic grijuliu și responsabil, *dar mai ales un model de bunic* pentru singura nepoțică, Nicolla.

Papu, adică bunicul, s-a implicat în creșterea și educația nepoatei sale, care a început să-și exprime propriul stil în lucrări personale, mai ales că își doreau o expoziție *bunic & nepoată*, proiect început, dar care încă nu s-a realizat. Rămâne în viitor să o descoperim pe Nicolla, sub protecția steluței norocoase a bunicului.

Totodată, singura rugăciune ce l-a făcut să mențină tainică legătura cu Divinitatea, este poezia *Tatăl Nostru* de Nicanor Parra, păstrată de-a lungul vieții alături de acte personale.

Născuți în aceeași zi, 5 septembrie, artistul a găsit o conexiune între viața poetului și propria existență.

Pe 3 februarie 2020, artistul prinde culorile curcubeului și trecând prin poarta veșniciei merge să picteze *Ierusalimul Ceresc*.

Mesajele de adio au curs mai multe zile la rând dar, dintre toate unul dezvăluie la final, *marele adevăr*.

Fig. 38. Viorel Poiată și Panait Vlahos.

Această scrisoare i-a fost înmănată fiicei de către Viorel Poiată, atunci când artistul și-a început călătoria, *marea trecere* în Casa de Creație. Citind și recitind, vom redescoperi adevărul exprimat de artist în lumea pământească.

Dragă Bună, (Fupufflakos)

Suferina Scriitoare și ultima pe care fr. o scriu acum la această hațheptată deșăpărire.

Et figura luminoasă flego spre lumina a liberă artinerărilor noastre ca avară de neegalat amintiri deosebite de fetele noastre, ca și la capăt de la 4 dimineața pe gheata deșăpărire de la "Casa Promisiilor" gumăle de la bere și înălțările pe simțele galeriilor de artă și ale Muzeului de Artă Tulcea în Fupufflakos ce te-ai îmbelșugătat, arta totuși ca fetele noastre care der bucuria de la Fetele noastre de la Casa Promisiilor de aici.

Cășina am în care ne am revăzută și fetele noastre, este și rămânere de bucurie și un artist deosebit ai fost și veștile noastre pe anul acesta care te-a iubit foarte mult și fetele de la Casa Promisiilor și fetele noastre cu colegii noastre rămân în memoria noastră mereu mereu.

Teor ușor la marea Căsu de Creație din Cely și noi găsi, colegi și veștile noastre, aștepta Colegii!

Dragă Bună Fupu!

... un prieten, Fupufflakos

Fig. 40. Scrisoare de Bun Rămas, între doi prieteni și artiști plastici.

Tatăl nostru

nicănu Dana

Tatăl nostru carele este în ceruri
Aglomerat de tot felul de probleme
cu fruntea încruntată
Ca și când ai fi un om simplu și
obșnuit

Nu te mai gândi la noi.

Intelegem că suferi
Pentru că nu poți pune lucrurile la
punct

Știu că Dracul nu-i de prea
Distrugător ceea ce lui contrazic!

El nide de tine
Dar noi plângem cu tine:
Nu te mai preocupă de ritual lui diabolic.

Tatăl nostru carele este în
unde este
Ducăjurat de neperi necredincioși
Nu mai suferi pentru noi
Trebuie să-ți dai seama
Că noi nu suntem infailibili
și că noi iubim totul.

Fig. 39. Rugăciune.